

Forskningsrapport 7:2018

Läkemedel som orsakar muntorrhet ökar risken för tandförlust hos personer med demenssjukdom.

Våra forskningsrapporter

Akademiskt centrum för äldretandvård är ett samarbete mellan Institutionen för odontologi vid Karolinska Institutet, Folk tandvården Stockholms län AB och Stiftelsen Stockholms Sjukhem. Akademiskt centrum för äldretandvård skall genom basvetenskaplig och klinisk forskning samt vård öka kunskapen om oral hälsa och förbättra tandhälsan för äldre i Stockholms län. Centrumet skall även förmedla kunskaper och information om äldres orala hälsa.

ACT bedriver forskning och har etablerat samarbeten med flera forskare och forskargrupper vid Karolinska Institutet, i första hand vid Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle och Institutionen för medicin, Solna.

Flera projekt genomförs i samarbete med FoUU vid Stockholms Sjukhem och Akademiska vårdcentraler i Stockholm. Pågående projekt involverar också privata tandvårdsaktörer och utvecklingsföretag.

Målet med vår rapportserie är att på ett enkelt och rakt sätt förmedla den forskning som vi bedriver på Akademiskt Centrum för Äldretandvård. Rapporterna baseras på peer-reviewed artiklar som är publicerade i vetenskapliga tidskrifter.

Forskningssamordnare

Jesper Dalum, Forskningssamordnare
Akademiskt centrum för äldretandvård
Jesper.dalum@ki.se

Föreståndare

Gunilla Sandborgh Englund, Föreståndare
Akademiskt centrum för äldretandvård
gunilla.sandborgh@ki.se

Titel

The effect of xerostomic medication on oral health in persons with dementia.

(Läkemedel som orsakar muntorrhet ökar risken för tandförlust hos personer med demenssjukdom)

Författare

Duangjai Lexomboon, Edwin CK Tan, Jonas Höijer, Sara Garcia-Ptacek, Maria Eriksdotter, Dorota Religa, Johan Fastbom, Kristina Johnell, Gunilla Sandborgh-Englund.

Många läkemedel orsakar muntorrhet som en bi-effekt, och risken för muntorrhet varierar mycket för olika läkemedel. Saliven har betydelse för tal, tuggning, sväljning och för att minska risken för karies.

Vi har undersökt effekten av att kontinuerligt under 3 år före demensdiagnos, medicinera med läkemedel som orsakar muntorrhet.

Personer med demenssjukdom som tar mediciner som ger muntorrhet har högre risk för tandförluster under 3 års uppföljning. Risken ökar också med antalet sådana läkemedel som intas samtidigt. Det är av särskild betydelse för personer med demenssjukdom, som kan ha svårigheter att berätta om sina symtom och att acceptera tandvårdsbehandling.

Studiedeltagarna var registrerade i svenska demensregistret (SveDem) under 2007–2015, och information om förskrivna läkemedel och tandvård hämtades från register vid Socialstyrelsen. Totalt ingick 34 037 personer i analysen.

Publikation

Lexomboon D, Tan ECK, Höijer J, Garcia-Ptacek S, Eriksdotter M, Religa D, et al. The Effect of Xerostomic Medication on Oral Health in Persons With Dementia. JAMDA 2018

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29983362>

Abstract:

OBJECTIVES: Medication-induced hyposalivation can increase the risk for oral complications including dental caries and tooth loss. This problem is particularly important in people with dementia due to their declining ability to maintain oral care. The objective of this study was to describe the association between the number of xerostomic medications used and tooth loss, restorative and dental preventive treatment in a population of persons with dementia.

DESIGN: A longitudinal population-based register study with three years follow-up was conducted. Data were extracted from the Swedish Dementia Registry (SveDem), the Swedish Prescribed Drug Register (SPDR), the Swedish National Patient Register (SNPR), and the Dental Health Register (DHR).

SETTING AND PARTICIPANTS: Participants were persons with dementia who were registered in the SveDem at the time of their dementia diagnosis.

MEASURES: The exposure was continuous use of xerostomic medications over the three years prior to dementia diagnosis (baseline). The outcomes were the incidence of tooth extractions, tooth restorations, and dental preventive procedures. Poisson regression models were used to estimate incidence rate ratios (IRRs) for the association between the exposure and outcomes, adjusting for relevant confounders.

RESULTS: 34,037 persons were included in the analysis. A dose-response relationship between the exposure and tooth extractions was observed. Compared to persons without xerostomic medication, the rate of tooth extractions increased with increasing number of xerostomic medications used (IRR=1.03, 1.11, and 1.40 for persons using an average >0 - 1, >1 - 3, and >3 xerostomic medications, respectively). However, the risk for having new dental restorations and receiving preventive procedures did not differ between groups.

CONCLUSION: Continuous use of xerostomic medications can increase the risk for tooth extraction in people with dementia. This study highlights the importance of careful consideration when prescribing xerostomic medications in people with dementia, and the need for regular and ongoing dental care.